

طوطی‌های سبز

جینو استرادا

ترجمه منوچهر افسری

انتشارات ناهار

Strada, Gino

استرادا، جینو

طوطی‌های سبز / جینو استرادا؛ ترجمه منوچهر افری. - تهران: نیلوفر،

۱۳۸۴

ISBN 964-448-232-8

۲۰۷ ص.

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

Pappagalli Verdi: cronache di un chirurgo di guerra. عنوان اصلی:

۱. استرادا، جینو Strada, Gino -- سرگذشتنامه. ۲. جنگ -- امداد بیماران و

مجروران -- خاطرات. ۳. جنگ -- جنبه‌های پزشکی -- خاطرات. ۴. جراحان --

ایتالیا -- سرگذشتنامه. الف. افری، منوچهر، ۱۳۲۳. - مترجم. ب. عنوان.

۶۱۷/۰۹۲

R ۵۲۰/۷

۱۳۸۴

م ۸۴۵۵۰۴

کتابخانه ملی ایران

انتشارات نهم خيابان انقلاب، خيابان دانشگاه، تلفن: ۶۶۴۶۱۱۱۷

جینو استرادا

طوطی‌های سبز

ترجمه منوچهر افری

حروفچینی: شبستری

چاپ اول: بهار ۱۳۸۵

چاپ گلشن

شمارگان: ۲۲۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۶۴ ۴۴۸-۲۳۲-۸

یادداشت

وقتی جنگ‌آوران برنده یا بازنده صحنه نبرد را ترک می‌کنند تازه آن‌ها از راه می‌رسند و کارشان را آغاز می‌کنند: جمع‌آوری زخمی‌ها و از پافتاده‌ها و انتقالشان با وسایل سریع‌السیر به بیمارستان، آنجا که جینو استرادا و دیگر گروه جراحان بدون مرز آستین‌ها را بالا زده و مترصد نجات آخرین بقایای امید و بازگرداندن کورسوی حیات به پیکر مدهوش قربانیان بی‌نام و نشان جنگ‌های قبیله‌ای، خانگی و نژادپرستانه‌اند.

این تیم پزشکی، عامی و عارف، سپید پوست و سیاه پوست، کودک و بزرگ، چپ و راست نمی‌شناسد زیرا با گوشت و پوست انسان‌ها سر و کار دارد و نه با رنگ و ریشه آنان.

و نه همیشه قربانیانی که شرح معلول و مصدوم شدنشان در خلال صفحات این کتاب آمده قربانیان میدان‌های نبرد و یا بمباران شهرها و روستاهایند. بلکه مصدومان لشکر پنهان ولی جزّاری‌اند که در زمان صلح وقتی آرامش به شهر و روستا بازگشته فعال می‌شوند: مین‌های ضد نفر.

جینو استرادا Gino Strada، جراح ایتالیایی و بنیانگذار امرژنسی، که مرکز آن در میلان واقع است، با تمام توش و توان و حس‌والای انساندوستانه‌اش در پشت جبهه نبردهای خونین بیست سال آخر قرن بیستم حضور داشته و با بن قلم آنچه را که نوک تیز تیغ جراحی به مدد ذهنی بیدار و هوشیار دیده، به قصد افشاء ستم و بیدادی که بر زنان و کودکان بی‌پناه رفته، چه در نبردهای آشکار و چه در

مین‌گذاری‌های پنهان در چهار گوشه جهان، از کوه‌های کردستان تا سلسله جبال آند، از صحرای آفریقا تا فلات پامیر و بوسنی هرزگوین، در ۴۴ اپیزود خواندنی و تکان‌دهنده به رشته تحریر درآورده است. برگ برگ صفحات این کتاب که به فاصله کافی از آن سال‌ها و فقط به قصد گزارش به وجدان بیدار مردم جهان تنظیم شده مالا مال از جوشش خلاقه و جانبخش است که انسان می‌پندارد او نه به کمک آلات و ادوات جراحی بلکه به مدد دم مسیحایی و نیروی پرشور انساندوستانه‌اش انرژی حیاتی را به رگ و پی از هم دریده بیماران مجروحش بازگردانده است، همچنانکه آشکارا از این نیرو خوانندگان یادداشت‌هایش نیز بی‌نصیب نمی‌مانند.

جینو استرادا، جراح ایتالیایی مظهر و تجسم آرمانی شعار همیشه پایدار شیخ ماسعدی علیه‌الرحمه است که اگر نویسنده از این مصرع شعر او اطلاع داشت آن را سرلوحه کتاب خود قرار می‌داد:

بنی آدم اعضای یک پیکرند که در آفرینش ز یک گوهرند

چو عضوی به درد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار

انتشار این کتاب به ویژه در کشور ما که دارای مرز مشترک طولانی با کشور همسایه عراق است، بنا بر اظهار کارشناسان مین‌زدایی، میزبان مخوف‌ترین و گسترده‌ترین میدان‌های مین جهان می‌باشد. از این رو فرصت مغتنمی است برای یادآوری این حقیقت به هموطنان که این زمین مرگبار هر روز به خون چندین تن از مرزنیسان کشور رنگین می‌شود و هشدار به مسئولان که:

”بیشترین حجم آلودگی ایران در دشت‌های خوزستان قرار گرفته که اتفاقاً جزء حاصلخیزترین سرزمین‌های کشور برای کشاورزی محسوب می‌شود. البته وضعیت شهرها و روستاهای کوهستانی بهتر از این نیست چرا که آنجا نیز سربازان آهنی به کمک طبیعت و از طریق باران و رانش زمین خود را از ارتفاعات به کنار خانه‌ها و مزارع روستاهایشان رسانده و با موفقیت در مأموریت‌های رندانه خود تنها در یک سال گذشته موفق به کشتن ۵۰۰ نفر و نقص عضو ۸۰۰ مرد و زن کردستانی شده‌اند، رقمی که بنا به گفته شاهدان محلی در خوزستان بالغ بر

۳۰۰ کشته و ۹۰۰ مجروح بوده است.^۱

افغان‌های پیر این سربازان آهنی را که با احتساب آمارها طی ۱۴ سال گذشته فقط در کشور ما بیش از هفت هزار کشته و نزدیک به دو برابر این رقم معلول به جای گذاشته طوطی‌های سبز نام نهاده‌اند که بازتاب تلفات ناجوانمردانه آن ورای مرزهای ملی رفته و کشورهای پیشرفته را به همدردی واداشته:

”یک گروه ۷۰۰ نفری که توسط بنیاد خیریه پرنس دایانا حمایت می‌شود برای کشف مین‌های شمال عراق به آن کشور سفر کرده‌اند و طی ده سال گذشته ۹۱۰۰۰ مین و حدود ۳۴۶۰۰۰ مورد بمب منفجر نشده را خنثی کرده‌اند و آمارها نشان می‌دهد طی چند دهه جنگ در عراق ده میلیون بار مین‌گذاری شده است. این تراژدی به قدری وسیع و مخوف است که ذهن هر انسان را درگیر می‌کند.“^۲

این کتاب در شش ماه اول انتشار در ایتالیا، چهارده بار تجدید چاپ شد و جایزه “Viareggio Versilia 1999” را، برای نثر موجز و مؤثر در برانگیختن احساسات بشر دوستانه، نصیب خود ساخته است.

۱. روزنامه شرق، شماره ۵۴- مورخ ۸ آبان ۱۳۸۲

۲. روزنامه ایران، شماره ۲۴۵۱- مورخ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۲